

**ТРИДЕСЕТ И ОСМО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ И
ЗАКОНОДАТЕЛСТВО СРЕЩУ КОРУПЦИЯТА**

СТ А Н О В И Щ Е

**на Комисията по правни въпроси и
законодателство срещу корупцията**

**ОТНОСНО: Конституционно дело N 1/1997 г.,
образувано по искане на Главния прокурор за установяване на
противоконституционност на параграфи 4, 48, 49 и 50 от Закона
за изменение и допълнение на Закона за борба с
противообществените прояви на малолетните и непълнолетните
(обн. ДВ, бр. 110/1996 г.).**

Уважаеми господа конституционни съдии,

В искането до Конституционния съд от Главния прокурор на Република България се съдържат твърдения за нарушение на чл. 8, чл. 105 и чл. 127 от Конституцията. Основната аргументация е свързана със създаването на Централна комисия за борба срещу

21

противообществените прояви на малолетните и непълнолетните към Министерския съвет. Изтъква се, че на Министерския съвет се дават правомощия, които са присъщи на съдебната, а не на изпълнителната власт.

Комисията счита, че твърденията на вносителя на искането са основателни. Със създаването на Централна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните към Министерския съвет се смесват функции и правомощия на Министерския съвет с тези на прокуратурата, което противоречи на конституционния принцип за разделение на властите, прогласен от чл. 8 от Конституцията. Нарушени са чл. 105 и чл. 127 от Конституцията, регламентиращи функциите и правомощията на Министерския съвет и на прокуратурата.

1. Въпреки сравнително оскъдната регламентация на функциите и правомощията на прокуратурата в чл. 127 от Конституцията съвсем ясно са определени правомощията ѝ по т. 2 от същия текст, а именно "Упражнява надзор при изпълнение на наказателните и други принудителни мерки". Не се спори по факта, че при приложение разпоредбите на Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните спрямо малолетните и непълнолетните се прилагат съответни принудителни мерки с цел предотвратяване или преустановяване извършването на противообществени прояви. Видно от разпоредбата на т. 2 на чл. 127 от Конституцията, надзора при изпълнение на тези принудителни мерки е възложен на прокуратурата. Осъществяването на тези принудителни мерки, включително и надзора при изпълнението им от друг орган освен прокуратурата представлява явно нарушение на чл. 127, т. 2 от Конституцията.

Принципа, прогласен от горесцитирания текст на Конституцията е доразвит в чл. 119, ал. 1, т. 6 от Закона за съдебната власт. Единственият правен извод, който може да се направи от този текст е, че на прокуратурата са възложени като правомощия вземане на мерки за предотвратяване извършването както на престъпления, така и на всяко друго закононарушение. Следователно освен вземане на конкретни възпитателни мерки или осъществяване на взети принудителни мерки, прокуратурата има определящо правомощие по предотвратяване на престъпления и правонарушения на малолетните и непълнолетните.

2. Безспорно убедителни са аргументите на вносителя на искането, посочени в т. 4 от изложението му до Конституционния съд, а именно - неконституционносъобразността на § 4 от Закона за изменение и допълнение на Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните,

включвайки в състава на Комисията като членове зам.-председател на Върховния касационен съд, заместник главен прокурор и зам.-директор на Националната следствена служба. В същото време председател на Комисията е заместник министър-председател. В този смисъл са основателни твърденията за поставяне на членове на съдебната власт в подчинение и зависимост на изпълнителната власт и включването в нейните структури. Доказателство за това е и статута на самата Комисия - тя безспорно не е обществен орган, а държавен, такъв създаден като самостоятелно юридическо лице на бюджетна издръжка към Министерския съвет (изпълнителната власт). Включването на представители на съдебната власт в състава на Комисията като държавен орган, представлява също така погазване на тяхната независимост, прогласено от Конституцията.

3. Създаването на Комисията, като самостоятелно юридическо лице към Министерски съвет, отнема и още една функция на прокуратурата, прогласена конституционно и доразвита законово, а именно функцията на "превенция". Става въпрос за правомощията на прокуратурата по предотвратяване на престъпления и нарушения на малолетните и непълнолетните. Безспорно ръководството и контролът върху създадените с чл. 2 от закона социално-педагогически интернати, възпитателни училища-интернати, домове за временно настаняване на малолетни и непълнолетни, приюти за безнадзорни деца, е поверено на Централна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните. Не без значение са и мерките, които се предприемат и тези мерки са свързани с "превенция", след настаняването на малолетните и непълнолетните в тези заведения. Със създаването на Централна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните към Министерския съвет се изнемва или ограничава в значителна степен именно дейността на прокуратурата, свързана с превенцията по отношение на малолетните и непълнолетните с цел предотвратяване извършването на престъпления и правонарушения на малолетните и непълнолетните.

В заключение можем да изтъкнем, че материята наистина е от компетентност на изпълнителната и на съдебната власт, но с оглед и по-доброто запазване на правата на малолетните и непълнолетните граждани и предвид разпоредбите на чл. 127 от Конституцията предимство трябва да се даде на съдебната власт.

Предвид гореизложеното, Комисията по правни въпроси и законодателство срещу корупцията, счита, че искането за обявяване противоконституционността на § 4, § 48, § 49 и § 50 от

Закона за изменение и допълнение на Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (обн., ДВ, бр. 110/96 г.), е основателно и Конституционният съд следва да постанови решение, с което да обяви горесцитираните разпоредби за противоконституционни.

4.06.1997 г.

С уважение!

Светослав Лучников

**Председател на Комисията по правни въпроси
и законодателство срещу корупцията**